

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 106 hallituksen esityksen johdosta laiksi investointiverolain muuttamisesta

Eduskunta on 14 päivänä joulukuuta 1990 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 316 laiksi investointiverolain muuttamisesta.

Vuonna 1977 annetun investointiverolain mukaan valtioneuvosto voi määrätä kannettavaksi investointiveroa lain 4 §:n mukaisesta rakentamisesta määräämällään alueella. Verotuskauden pituus on enintään 18 kuukautta. Veron määrä on, sen mukaan kuin valtioneuvosto päättää, vähintään 25 prosenttia ja enintään 40 prosenttia rakennuskustannusten määrästä. Veronalaista on liike- ja toimistorakentaminen sekä kuntien ja seurakuntien eräiden palvelurakennusten rakentaminen. Investointiveron tarkoituksena on pyrkiä vaikuttamaan taloudellisen kasvun kannalta vähemmän tärkeiden rakennusinvestointien ajoittumiseen tarkoituksenmukaisella tavalla.

Investointivero oli voimassa vuosina 1973 ja 1974 väliaikaisten lakien nojalla. Voimassa olevan lain nojalla on investointiveroa määrätty kannettavaksi eri yhteyksissä vuodesta 1980 alkaen. Investointiveroa kannettiin viimeksi vuoden 1989 kesäkuun loppuun. Investointiveron kantojakson päätyttyä rakentaminen pääkaupunkiseudulla säädettiin veronalaiseksi kesäkuussa 1989 annetulla lailla pääkaupunkiseudun rakennusverosta. Syyskuussa 1989 voimaan tulleella lailla säädettiin rakentaminen veronalaiseksi väliaikaisesti eräin osin koko maassa. Rakennusveron voimassaoloa jatkettiin koko maassa entisessä laajuudessaan vuoden 1990 rakennusverolailla, joka oli voimassa vuoden 1990 loppuun saakka.

Hallitus ehdottaa, että vuonna 1977 säädettyyn pysyvästi voimassa olevaan investointiverolakiin tehtäisiin useita muutoksia. Investointiverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtioneuvostolla olisi nykyistä laajemmat valtuudet muuttaa investointiverotuskauden voimassa ollessa veronalaisten rakennuskohteiden luetteloa, veroprosenttia ja aluetta, jolla veroa peritään. Veronalaisten kohteiden luet-

teloja samoin kuin veronalaisen rakentamisen neliometri- ja markkamääräistä alarajaa ehdotetaan korotettavaksi. Lakiehdotuksen mukaan niin sanottu karenssiaika poistettaisiin, rakentamisen aloittamiskriteeriä tarkennettaisiin ja ennakkotietomenettelyä laajennettaisiin. Lain nimike ehdotetaan samalla muutettavaksi rakennusverolaiksi.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä. Valiokunta toteaa, että lakiehdotuksen 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu määräaika verotuskauden pidentämissä päätöksen tekemiselle on muun muassa rakennustyömaan perustamisajan huomioon ottaen liian lyhyt, joten valiokunta ehdottaa sitä muutettavaksi siten, että verotuskauden pidentämistä koskeva päätös on tehtävä vähintään kahta kuukautta ennen kulumassa olevan verotuskauden päättymistä.

Valtiovarainvaliokunta toteaa, että investointiverolain 25 §:n mukaiset valtiovarainministeriön tekemät veronalaisuudesta ja verosta vapauttamista koskevat päätökset eivät ole julkisia. Näiden päätösten julkisuus liittyy lukuisien muiden verolakien nojalla annettavien veronhuojennuspäätösten julkisuuteen. Valiokunnan käsityksen mukaan olisi harkittava julkisuuden lisäämistä ainakin jossain määrin siten, että tiedot huojennuksen saajasta ja huojennuksen kohteesta voitaisiin saattaa julkisuuteen. Valiokunta edellyttää, että valtiovarainministeriö yhdessä oikeusministeriön kanssa selvittää, mitä lainsäädäntötoimia julkisuuden lisääminen edellyttää.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen näin kuuluvana:

Laki

investointiverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla,

muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1977 annetun investointiverolain (54/77) nimike, 1—3 §, 4 §:n 2—4 momentti, 5 ja 7 §, 8 §:n 2 momentti, 9 ja 10 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18, 19, 22 ja 23 a §, 25 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti ja 27 §,

sellaisina kuin niistä ovat lain nimike, 4 §:n 2—4 momentti, 10 §, 17 §:n 1 momentti ja 26 §:n 1 momentti 25 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa laissa (296/83), 5 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, 18 § osittain muutettuna 26 päivänä kesäkuuta 1987 annetulla lailla (590/87) ja 23 a § 24 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa (785/90), seuraavasti:

Rakennusverolaki

1—5 ja 7—9 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

12, 17—19, 22, 23 a ja 25—27 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

10 §
Valtioneuvoston 9 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla tekemä päätös verotuskauden pidentämisestä on annettava vähintään *kahta* kuu-kautta ennen kulumassa olevan verotuskauden päättymistä.

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 1991

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokun-nassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mäki-Hakola, varapuheenjohtaja Luttinen (osittain), jäsenet Hokkanen (osittain), Isohookana-Asunmaa, Järvenpää, Laaksonen, Lahti-Nuut-

tila, Malm, Mattila, Rusanen, Sasi, Savolai-nen, Tenhiälä ja Viljanen (osittain) sekä vara-jäsenet Ikkala, Kietäväinen, Pohjanoksa (osit-tain), Renlund, Tiuri ja Vihriälä.